

- א) לעיל פג. ושו"ת גיטין ע"ג.
- ב) גיטין טז: בי"ב מ"ט.
- ג) ב"ק ע"ד: ד' גיטין מח: ג'.
- ד) ג'ל (למנוחה).
- ה) ג'ל (למנוחה).
- ו) ג'ל (למנוחה).
- ז) ג'ל (למנוחה).
- ח) ג'ל (למנוחה).
- ט) ג'ל (למנוחה).
- י) ג'ל (למנוחה).

מופס רש"י

האומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו כו'. כגון שדה שמסתף ואמר האחד לחבירו אדם מן הלאומות הללו בין צמיתה בין צמיתה (מער"פ פג. וע"ז גיטין ע"ג). ואין לי עסק בה. כלומר לא יאה לי עסק בה, ומכלל זה שומע אלף הלל יהא עסקי, אלף שלף הלוא הדבר צמיתה נפיו (רש"י ב"ב טג). לא אמר כלום. דלן נון נון מנה (מער"פ פג). ולא אבד זכותו (ברייתא בד' דמאמר ה"א על נ"ך למכור לנן מנה (גיטין ע"ג). דלן זה לנן מנה כשאלה לא יאה לי חלק בשלי, דעל כחיו ה"ה עלו עד שאלמר לחבירו שלי נמנה נן שדי מנהי' כו'. שדי מופסקת לכל מי שירצה (רש"י ב"ב טז. ועיי' מ"ג בארובה. הובא לעיל פג.) לקח מן האיש. קרקע המיוחדת לנמנה נשמו, או שכמנו צמיתה או הניטה לו שם צמיתה וכל שכן שאר נכסים, דאי לא עבדה ליה אמר לה עיני' נתת בגרושין ונמנה (גיטין ע"ג). וחזר. זה הולקת את דקת מן האשה. ולא ידען מוטעו וקנתנו לו שם שלף מטרות מננו מני חוב כמנה (רש"י ב"ב ט"ז). מהו קרקע בעל בטל מנה, זה הולקת את הפירות, שהרי המוכר מוכר לו כל וכן שלף מתגהר שאם יאלו ומנן גנינו כמנה, שהרי מננה זו כל נכסים וקרקע לגבות כמנה, הלכך היא מקנה בטל אחר ולקח מן האשה קאי דהו בטל לגמרי הוא מקח ופסחא לגבות כמנה מטרות מננו. דמי אמר נתת רוח עשיתי לבעלי למכור נן קרקע המשועבד לי ולא נמנה נפני לנמנה זו (שם). כתב לראשון. שדה המיוחדת למנה (ב"ק ע"ג). לשני וחממה לו איבדה כתובתה. ולא מננה נפני נתת רוח עשיתי לבעלי, אלף הוא לה למעבד לראשון, אלף ודאי גמרה ומקנה (שם).

תוספות ר"ד

מאייר ואילך פי' הלקוחות מאלך מטרות מאיר ואילך שבאחריות מכרה לו א"ל יכלי לקוחות למימר לך את בר חד בניסן את שטרין קודם ושלף כדן נטלה מן מאי תקניתו יכתבו הרשאה זה לזה יבקש אמת חבירו וכן ה' בניסן וימסר לו שטר ויכתבו לה הרשאה עליו וילך זה לטרות לקוחות ואם יאמרו לו בר חד בניסן את יאמר להם ש' בא לטרות עבור חבירו של ה' בניסן שהרי לשנינו מכרה באחריות ואני בא עליכם בהרשאה מכחו ואם יאמרו לך הוא קודם ואת בר כ"ט בניסן היית אומר להם אני בא מחמת עצמי: **מתני'** מי שהיה נשוי ב' נשים מכר את שדהו וכתבה האי' ללוקח ד"ד אין לי עמך הב' מוציאה מדי הלוקח והא' מדי הב' והלוקח מדי האי' וחזרות חלילה עדי שיעשו פשרה וכן ב"ח וכן אשה ב"ח. פי' מכר שדהו המשועבד להן לכתובתן ללוקח ונת והראשונה משהלכת מעל הלוקח אבל הב' לא נשתלקה מעל הלוקח והא' ג"כ לא נשתלקה מעל הב' אלא בכל שעה היא קודמת לטרות הלכך חזרות חלילה עדי שיעשו פשרה ביניהם: וכי כתבה לי' מאי הו' והתניא האומר לחבירו דין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת הימנה לא"כ הב"ע בשקנו מידה וכי קנו מידה מאי הו' יכולה היא שתאמר נ"ך עשיתי לבעלי מי לא תנן לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל אלמא יכולה היא שתאמר נ"ך ע"ל ע"ל יכולה היא שתאמר נ"ך ע"ל ע"ל פ"י ואע"ז דאוקמיניה בחזקת הבתים באותן ג' שדות א' ש' כ' ככתובתה שהכניסה

מי שהיה נשוי פרק עשירי כתובות צה.

טירפא. לטרות לקוחות מר"ח אייר שהרי מכרה לו צמחיות: **יבלי למימר**. לקוחות: **אם בר חד בניסן אם**. ושטרך קודם ושלף כדן נטלה ממך: **מאי תקניה**. דהאי: **נכתבו הרשאה ליהודי**. יבקש מנח חבירו צד חמשה בניסן וימסור לו שטרות ויכתבו לו הרשאה עליו לטרות לקוחות ואם יאמרו לו בר חד בשביל מעות של חמשה בניסן שהרי לשנינו מכרה צמחיות ואני צד הוא קדם ואת בר כ"ט בניסן היית אומר להם אני צד מחמת עצמי: **מתני'** **ומכר אם שדה**. המשועבד (למנוחה). **הראשונה**. שנשא תמלה: **השניה מוציאה**. כשמינת בעלה: **וכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב**. מפרש בגמ' א' **גמ' שקנו מידה**. ואמר צמיתה לאשמו' הליכא דקנו מידו מנופה של קרקע קנו מידו: **מקחו בעל משמע לגמרי ואפי' צחיי הבעל**. וצבצב צמרא [מנח]: מוקמינן לה צמחית מואתן שלף שדות או ייחדה לה לכתובתה או כתב לה בתוך הכתובה או שהכניסה לו שום משלה: **כנס לראשון**. שטר מכר על שדה אחת: **ולא חממה לו**. לא הודית גזרותו מכר וכתב שטר אחר ללוקח שני על שדה אחרת וחממה לו: **איבדה כפוסה**. אם אין שם בני חורין שהרי הראשון אומר הנחתי לך מקום לגבות הימנו: **יכולה היא שאמור כו'**. מן השני תגבה: **ורבי**. דסתמינהו למשניות הכל צמחיות סתם לן כר"מ וצמח' גיטין א' סתם לן מקחו בעל כר' יהודה: **אמר רב פאה**. ממני' כשהיתה גרושה ואחר כך כתבה לו ללוקח כן: **רב אשי אמר**. אפי' ציזצת תחתיו ותרואיהו סתמי כר"מ ומתני' דגיטין דלקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה להי מקחו בעל דעל כאלן לא קאמר ר"מ צמחית איבדה כתובתה אלף עשמה לקוחות הוא לבעלה הלכך לא מנית למימר כי חממה לשני נתת רוח עשיתי לבעלי: **ומתניסין**. דהכא דלשמעין מינה סתמינה קיימת: **דנדפס**. הבעל לאחר קודם לזה ולא חממה לו ולא חממה: **אישדות בני חרי**. לאחר שלקחו הלקוחות: **אישדות**. נתקלקלו: **מראשון מיהא סגני**. שגזר נתקלקל וזותה צמקוס שהיני לה לגבות והוא ליה כאישדות: **ועוד סניא**. דמרשאון לא תגבה: **הכי גרסינן הסם איהו דאפסיד אנפשי**. וכולה רבא קאמר לה. לא תימנה מאי איבדה כמנה מנשי דאף מראשון איבדה אפי' לא נפסוט

על דא שמה מאיר ואילך א"ל יכלי למימר לך את בר חד בניסן את מאי תקניה נכתבו הרשאה להודי: **מתני'** **מי שהיה נשוי ב' נשים ומכר את שדהו וכתבה ראשונה ללוקח דין ודברים אין לי עמך השניה מוציאה מהלוקח וראשונה מן השניה והלוקח מן הראשונה וחזרות חלילה עדי שיעשו פשרה ביניהם יוכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב: **גמ'** וכי כתבה ליה מאי הו' והתניא האומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת הימנה לא אמר כלום **הכא במאי עסקינן** בשקנו מידה וכי קנו מידה מאי הו' תימא נחת רוח עשיתי לבעלי מי לא תנן **לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל אלמא יכולה היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי** א"ר זירא אמר רב חסדא לא קשיא הא ר"מ הא ר' יהודה דתניא א כתב לראשון ולא חממה לו לשני וחממה לו איבדה כתובתה דברי ר"מ ר' יהודה אומר יכולה היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי אתם מה לכם עלי ורבי סתם לה הכא כר"מ וסתם לה התם בר' יהודה אמר רב פפא בגרושה ודברי הכל רב אשי אמר כולה ר"מ היא יועד כאן לא קאמר ר"מ התם אלא בשני לקוחות דאמרי לה אי אתא נחת רוח עבדת לקמא איבעי לך למיעבד אבל בלוקח אחד אפילו רבי מאיר מודה ומתני' דכתב ליה לראשון תנן האי נפרעינן מנכסים משועבדים במקום שיש נכסים בני חורין והי' זיבורית איבעיא להו אישתדות בני חרי מהו דלישרוף ממשעבדי ת"ש כתב לראשון ולא חממה לו לשני וחממה לו איבדה כתובתה דברי ר"מ ואי סלקא דעתך אישתדות בני חרי שרפי ממשעבדי נהי דאיבדה כתובתה משני מראשון מיהא תיגבי אמר רב נחמן בר יצחק מאי איבדה איבדה משני אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דאיבדה לגמרי משמע ועוד תניא ילוח מן האחד ומכר נכסיו לשנים וכתב בעל חוב ללוקח שני דין ודברים אין לי עמך אין לו על לוקח ראשון כלום מפני שיכול לומר הנחתי לך מקום לגבות הימנו יהתם איהו דאפסיד נפשיה בידים א"ל רב יימר לרב אשי והא**

וכי כתבה ליה מאי הו'. תימנה מאי קא פריך והלא לא צד עדיין ליה והו' כמו כומצ לה ועודה ארוסה ואומר אני דשפיר פריך דהכא הו' כמו כומצ לה והיא נשואה ולא דמי לארוסה כלל דלרוסה אם מכרה ונתנה קיים אבל הכא אינו יכול למכור שלא תטרות כל שעה: **הכא במאי עסקינן** בשקנו מידה. אע"ג דגזי נשואה אומר רב יוסף צריש הכומצ (לעיל פג.) מדין ודברים קנו מידו נשואה הו' טפי ידו כידה מהכא גזי לוקח ידה כדו: **תימא** נחת רוח עשיתי אב' ע"ז מי לא תנן כו'. ליכא לשנויי כשלקח מהאשה תמלה דלא הו' קיים דקמני צפיא לקח מן האשה וחזר ולקח מן האיש מקחו קיים דצמחית משמע לאחר מכירת השדה כתבה ללוקח דהכי קמני ומכר שדהו וכתבה כו': **הא ר"מ הא ר' יהודה** דתניא כו'. והא דקמני ללא חממה נחת רוח עשיתי לבעלי ר"מ היא ופי' לנו רבי דלריכין למימר דהשתא הא דנקט צמחית כתבה לראשון ולא חממה לו צמחית נקט דאע"ג דליכא למימר הך אמתא כי חממה נמי לשני לאו שהודית צמחית מכר אלף לנתת רוח מכיונת דהא כבר ראינוה שלא חממה לראשון אפי' אמר איבדה כמנוחה וכ"ש סתמא וקשיא לי א"כ לצוק דמסיק רב אשי כולה ר"מ היא ועד כאלן לא קאמר ר"מ אלף צמחי לקוחות כו' אמאי הדך ציה מואתה סברא ראשונה דס"ד דיותר יש לנו למכר אדה כתובתה צדד לוקח מצמחי לקוחות הל' כולה ר' יהודה אלף צמחי לקוחות דוקא א"כ יהודה יכולה שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי אבל צדד לוקח לא על כן נ"ל לסד' השתא נמי שייך יותר נחת רוח צדד לוקח אחד מצמחי לקוחות אבל כל משמע ליה שחלוק ר"מ ונקט שני לקוחות משום צמחית דר' יהודה: **כתבה לראשון ולא חממה לו כו'**. יש משנתן והא

עין משפט
נר מצוה

גליון הש"ס

תוס' ד"ה החם וכו' לשנויי אלא קושא אחרונה. ענין זה חתם מוס' שפ"י ע"א ד"ה עירומות ושו"ת:

תוספות ר"ד (המשך)

לז מביט אביה ואי שיחיד לה בכתובתה ואי שכתב שום שטרות שהיה זה כתב בכתובה שהכניסו מביט אביה הא אמרין ההם אי למעתי שאר נכסים כ"ש הדורא יאה איבא אלמא ככל נכסי הבעל יכולה היא לומר נ"ך ע"ל ולא אוקמינן בגי שדות אלא משום דחיי מקחו בטל דמשמע לגמרי שגם מקחו לא איש בטל משא"כ נכסי מוכר אלוהי הבעל דאילו בכל האשה בטל שכו"ז שהוא קיים ולא גירש אשתו מקחו קיים אבל אם נתאלמנה או נתגרשה היא יכולה לטרות משום אם לא תמצא בני חזרין וקנינה אינה כלום משום דאמר נ"ך ע"ל וה"ה נמי גבי כ"ח אם לזה שעתא אפתיקי לחוב א"י למכור כלל דומיא וידהר לו שדות לכתובה ואע"ז דאמרי ללקוחות לכשתבא לגבות אם לא תמצא חזרו עלינו אינו כלום מפני שהוא אומר להם א"א לטרות כב"ד ולהוציא מירדם אלא עדי שלא פירע אוחו אי אפשר שהוא אומר מה ששיעבד לו (ובהו חולק ה"ה ואומר דוקא אם עשאו אפתיקי לאשתו מכר בטל אבל לכ"ח מכור קיים): אר"ז אר"ח ל"ק ה"ה ר"מ והא ר"י דתניא כ' לראשון ולא חממה לו לבי' וחממה לו אבדה כתובתה דברי ר"מ ר"י אומר יכולה היא שתאמר נ"ך ע"ל אתם מה לכם עלי, פי' מכר הבעל שדה א' ללוקח א' היא הסכימה לו אשתו ואח"כ מכר שדה אחרת ללוקח ב' והסכימה לו אבדה כתובתה אם אין שם הפסידה לו אומר לה הנחתי לך מקום לגבות הימנו וכגון שהייתה אבי' היא כשיעור כתובה ועל זה לא יכולה לילך שריה הפסידה לו ר"י סבר הולכת לבי' שהסכימה אינו כלום שתוכל לומר נ"ך ע"ל: ומקשה ור' הבה סתם לך כר"מ והתם כמס' גיטין סתם לן כר"מ: אמר ר"פ בגרושה דר"ח פ"י מתני' מיירי בגרושה ואח"כ כתבה ללוקח שאין לה לומר עכשיו נרע"ל: ר"א אמר כולה ר"מ היא וע"כ ל"ק ר"מ אלא ב' לקוחות דא"ל א"א דנ"ר עבדת מקמא איבעי לך למיעבד אבל חזר לוקח אפילו ר"מ מודה ומתני' דהכא דברכת לאחר ש' הבעל ללוקח אחר ולא חממה לו וזהו חממה לה והתם בלוקח א' ולעולם מתני' ביושבת תחת בעלה מיירי שלא בגרושה. ואע"ז דפליגי ר"מ ור"י ה"ל (כר"מ) לנן כו"ז דר"א דהו' בתרא אוקי סתם מתני' ב' לקוחות וכר"מ א' ק"ל מחלוקת דברייתא וסתם דמתני' ה"ל כסתם מתני' יתן התם אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש ב"ח אפי' הן זיבורית איבעי להו אישתדות בני חרי לאחר שלקחו הלקוחות מהו לטרות ממשעבדי ומסיק למהו' ה' אישתדות בני חרי טרף ממשעבדי תניא בתוספתא בפרק מי שהיה נשוי ומלתא את חבירו על חבילה גובה משאר נכסיו עשה שדהו אפתיקי לכתובה אשתו ושטפה נהר גובה משאר נכסיו ואם א"ל לא יתן לך פירעון

אין ע"ל ע"ל יכולה היא שתאמר נ"ך ע"ל ע"ל

כחבילה גובה משאר נכסיו עשה שדהו אפתיקי לכתובה אשתו ושטפה נהר גובה משאר נכסיו ואם א"ל לא יתן לך פירעון

א) ע"י צ"ק ע' דנמולר שס טהילא דנן רב כר"מ א"ע.

